

Informácia o priebehu realizovaných projektoch a projektových zámeroch v oblasti sociálnych služieb

MIESTNE OBČIANSKE A PREVENTÍVNE SLUŽBY HNÚŠŤA

V roku 2024 bola Úradom vlády Slovenskej republiky schválená Žiadosť o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektu „Miestne občianske a preventívne služby Hnúšťa“ (ďalej len „MOaPS“), kód v ITMS21+: 401406DRI9 v celkovej výške 166 744,66 €. Realizácia projektu bola naplánovaná na obdobie 04/2024 – 09/2026.

Novovytvorené oddelenie MOaPS bolo priradené pokynom primátora mesta v organizačnej štruktúre Mesta Hnúšťa pod útvar MsP s oprávnením náčelníka MsP nariaďovať, ukladať, kontrolovať a organizovať prácu členov MOaPS, pripravovať poklady k vyúčtovaniu projektu v spolupráci a v súčinnosti s vedúcimi oddelení MsÚ v Hnúšti.

Hliadku MOaPS tvoria 4 členovia, z toho traja z MRK. Členovia prešli výberovým konaním. V prvých týždňoch pracovali v jednozmennej prevádzke, po prechode pod náčelníka MsP prešli na dvojmennú pracovnú dobu. Ich pracovná doba je od 07:30 hod. do 22.00 hod. v pracovné dni od pondelka do piatku.

Členovia MOaPS sú vybavení jednotným pracovným oblečením, ktoré tvoria: multifunkčné pracovné nohavice, fleecová pracovná mikina, reflexní šiltovka, pracovné tričko, pracovná LED baterka, zastavovací terč, pracovná obuv, pršiplášť do dažďa, reflexná veta so zipsom.

Výkon činnosti MOaPS je v zmysle oprávnených aktivít zameraný predovšetkým na zabezpečenie nasledujúcich činností:

1. Ochrana života, zdravia a majetku prostredníctvom informačno- preventívnych aktivít. Ide o poskytovanie asistenčných služieb a podporu informovanosti obyvateľov.

- o ochrane zdravia a zdravotnej prevencie, kontrola dodržiavania poriadku, čistoty a hygieny na uliciach a iných verejných priestranstvách
- monitoring a dohľad nad ochranou verejného poriadku a súkromného poriadku pred
- poškodzovaním a iným protiprávnym konaním v spolupráci s príslušnými subjektmi (napr: monitorovanie opustených budov, poškodených dopravných značiek, osvetlení, chýbajúcich krytov a poklopov, znečisťovanie spoločných priestorov v bytových domoch voľne prístupných, vandalizmus a pod.)
- zvyšovanie informovanosti obyvateľov v oblasti protipožiarnej prevencie a bezpečnosti.
- monitorovanie a hlásenie podozrení z nelegálneho odberu elektrickej energie PZ SR
- monitorovanie a hlásenie podozrení nelegálneho výrubu lesa
- podpora informovanosti v oblasti ochrany zvierat ako aj povinností súvisiacich s vytváraním vhodných podmienok pre život zvierat, čipovaním, predchádzaním neplánovanému rozmnožovaniu zvierat a zabezpečovaním základnej a zákonnej starostlivosti najmä o spoločenské a hospodárske zvieratá.

- podpora informovanosti o zdravotných rizikách a zdravotnej prevencii súvisiacej s nadmerným výskytom túlavých, zanedbaných, chorých a zranených zvierat MRK
  - a zabezpečenie veterinárnej starostlivosti.
- 2. Ochrana detí a mládeže pred negatívnymi javmi.** Ide o preventívno-informačné činnosti v oblasti zabezpečenia ochrany detí a mládeže pred negatívnymi javmi.
- monitorovanie a zabezpečovanie bezpečnosti detí v rámci cestnej premávky, hlavne počas ich príchodu a odchodu zo škôl, cez prechody pre chodcov, informovanie detí na dodržiavanie pravidiel cestnej premávky.
  - kontrola školskej dochádzky a preventívne pôsobenie na elimináciu vzniku a prehlbovania záškoláctva a iných negatívnych javov,- (ak obec nevyužíva pomáhajúce profesie ako sú komunitní pracovníci, terénni sociálni pracovníci a asistenti)
  - kontrola pohybu a miesta stretávania sa maloletých detí a mládeže , spôsob trávenia voľného času vo večerných hodinách bez prítomnosti zákonných zástupcov v určitých lokalitách (ihriská, športoviská, cintoríny, odľahlé miesta) a predchádzanie a poškodzovanie verejného a súkromného majetku.
  - poskytnutie informácií, vzdelávanie a kontrola správania detí a mládeže v oblasti ochrany zvierat a zabezpečenie welfare (naplnenie fyziologických a psychologických potrieb) zvierat v MRK za účelom vzbudzovania empatie detí voči zvieratám, zabráneniu spustnutiu týchto detí ako aj ich ochrany pred negatívnymi javmi a pred ohrožovaním ich mravnej výchovy, najmä v súvislosti s týraním zvierat.
- 3. Ochrana verejného poriadku a bezpečnosti osôb.** Ide o preventívno- informačné činnosti v oblasti ochrany verejného poriadku a bezpečnosti osôb.
- monitorovanie a dohľad nad poriadkom a bezpečnosťou v obci s osobitým zreteľom na miesta, kde sa sústreďuje väčší počet osôb.
  - monitorovanie a predchádzanie vzniku konfliktu v rámci MRK, ako aj medzi MRK a väčšinovým obyvateľstvom, poskytovanie pomoci hliadke PZ a mestskej polícii.
- 4. Podpora senzibilizácie (zvýšená citlivosť, vnímavosť) verejnosti v oblasti zblížovania komunít a budovania dobrých susedských vzťahov.** Ide o preventívno-informačné činnosti za účelom podpory senzibilizácie verejnosti v oblasti zblížovania komunít a budovania dobrých susedských vzťahov.
- zblížovanie komunít a budovanie dobrých susedských vzťahov v meste prostredníctvom predchádzania vzniku a prehlbovania konfliktov, aktívnou spoluprácou s pomáhajúcimi profesiami
- 5. Ochrana životného prostredia a zlepšovanie kvality života v obci.** Ide o preventívno- informačné činnosti, ktoré prispievajú k ochrane životného prostredia.
- monitoring a hlásenie podozrení z poškodzovania životného prostredia, napr. nelegálny výrub drevín, nezákonné umiestňovanie odpadu, nakladanie s odpadom, poškodzovanie ochrany vôd a vodných tokov.
  - upozorňovať na dôsledky nesprávneho nakladania s odpadom na životné prostredie a zdravie obyvateľov MRK.
  - podporovať obyvateľov v recyklácii odpadu a oboznamovať ich s jej významom.

- osвета a edukácia obyvateľov MRK na dôležitosť ukladania a triedenia odpadov do zberných nádob určených na tento účel, význam triedenia a správneho uskladnenia nebezpečných druhov odpadov,
- pôsobiť preventívne proti vzniku požiarov, upozorňovať na zákaz vypaľovania trávy, lesných a lúčnych porastov
- monitorovanie a nahlásenie vzniku nelegálnych skládok príslušným orgánom.
- spolupracovať pri opatreniach zameraných na ochranu zvierat, proti týraniu zvierat alebo neadekvátneho zaobchádzania so zvieratám.

V roku 2025 prebiehala realizácia projektu druhým rokom. Počas mesiaca apríl bola vykonaná finančná kontrola na mieste, pri ktorej kontrolná skupina neidentifikovala nedostatky. Počas roka absolvovali všetci členovia potrebné vzdelávacie aktivity. Na jeseň dal jeden z členov hliadky výpoveď – jeho miesto bolo následne obsadené náhradníkom z prvého výberového konania.

Členovia MOaPS si o svojej práci vedú písomné záznamy. Z nich možno konštatovať, že ich hladná pracovná náplň bola zameraná najmä na:

- zabezpečenie bezpečného príchodu a odchodu detí zo škôl,
- doprovod detí z Hačavy a Mútnika cez prechody pre chodcov na ulici Hlavnej smerom do ZŠ Klokočova,
- upozorňovanie detí a ich rodičov na záškoláctvo počas vyučovania,
- dozor na kúpalisku,
- kontrolu kontajnerových stojísk a prípadné nahlásenie čiernych skládok,
- napomínanie občanov na nesprávne parkovanie,
- kontrolu detských ihrísk a napomenutie občanov na ukončenie doby prevádzky,
- pomoc pri kultúrnych a spoločenských akciách najmä čo sa týka usmerňovania dopravy(počas Dní mesta, Deň sv. Valentína, Deň učiteľov Jesenný festival....),
- upozornenie na popíjanie alkoholických nápojov na verejnosti,
- napomínanie mladistvých na fajčenie,
- napomínanie detí počas čakania na vlak, aby sa nehrali a nesedeli na koľajniciach,
- napomínanie detí a mladistvých pri roztržkách a nevhodnom správaní,
- pomoc občanom v podnapitom stave,
- dohľadávanie vrakov parkujúcich na parkoviskách,
- asistovanie hliadke Mestskej polícii Hnúšťa (ďalej len „MsP“) pri kontrole prihlásených psov,
- upozorňovanie občanov, keď robia neporiadok,
- monitorovanie verejného priestranstva pred budovou pošty počas vydávania sociálnych dávok.

Okrem týchto aktivít, ktoré majú pravidelnejší charakter, členovia MOaPS počas roka 2025:

- pomohli občanovi s odstránením pokazeného vozidla z miestnej komunikácie,
- počas požiaru garáží pomáhali podľa pokynov usmerňovať dopravu a okolitých chodcov,

- pomohli osobe bez domova po tom, čo ho neznámi páchatelia zbili,
- nahlásili suché stromy odbornému referentovi MsÚ Hnúšťa pre životné prostredie,
- pomohli príslušníkom MsP pri odhalení páchatel'a odcudzenej veci,
- pomohli staršej pani na ceste k lekárovi,
- privolali rýchlu zdravotnú pomoc ku skolabovanému občanovi,
- privolali hliadku MsP k podozrivej osobe, ktorá sa pohybovala v okolí škôl a školských zariadení,
- kontrola zákazu vjazdu vozidiel nad 7,5 t cez obchádzkovú trasu.

Aj počas roka 2025 si naďalej budovali rešpekt a dôveru nie len v osídleniach MRK, ale u všetkých obyvateľov. Na členov hliadky sa môžu občania obrátiť osobne, ale tiež na telefónnych číslach, ktoré sú zverejnené na stránke mesta.

Vzhľadom na výrazný rast minimálnej mzdy v roku 2026 a na to naviazanú paušálnu sadzbu sa predpokladá, že k riadnemu ukončeniu projektu dôjde k 31.8.2026, t. j. o mesiac skôr.

Pokračovanie projektu MOaPS je v roku 2026 kritickou témou, keďže po vyčerpaní pôvodných eurofondov hrozí mnohým obciam ich zánik. Napriek vyhláseniam o podpore z nového programového obdobia 2021-2027 cez Program Slovensko, samosprávy hlásia problémy s financovaním a nárast konfliktov po zrušení hliadok. ZMOS žiada presunúť alokáciu z nového plánovaného národného projektu Zamestnanosť v gescii Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity na pokračovanie existujúceho systému MOaPS.

Vypracovala: Ing. Anna Václaviková

Odborná referentka pre vnútornú správu, registratúru a sociálne veci